Visuele samenvatting proefschrift Imme Lammertink

Het ontdekken van patronen:

De relatie tussen statistisch leren en taalvaardigheid in kinderen met en zonder TOS

Taal is heel belangrijk in ons leven.
We gebruiken taal om elkaar verhalen te vertellen
en vrienden te maken.

Iedere taal bestaat uit klanken, woorden en zinnen.
Regels bepalen welke klanken en welke woorden
je kan combineren en welke niet.

Voor sommige kinderen is het leren van taal zo moeilijk dat het een negatieve invloed heeft op hun schoolprestaties en sociale contacten. Deze kinderen hebben een **taalontwikkelingsstoornis (TOS)**.

Pappa koopt **de** stokbroden

Pappa rent naar de bakker, om **het** stokbrood te kopen

Er bestaan verschillende theorieën over de manier waarop kinderen taal leren. Een van de theorieën is dat kinderen taal leren omdat ze bepaalde woordcombinaties vaker horen dan andere. Dat noem je **statistisch leren**.

Pappa koopt de stokbroden

Pappa rent naar de bakker, om het stokbrood te kopen

In deze studie hebben we onderzocht of kinderen met TOS meer moeite hebben met het leren van taal omdat zij meer moeite hebben met statistisch leren dan kinderen zonder TOS.

Combinaties komen niet alleen voor in taal, maar ook buiten taal. Denk bijvoorbeeld aan visuele reeksen of muziek. In onze studie speelden kinderen drie verschillende spelletjes. Met deze spelletjes onderzochten we of kinderen (8-11 jaar oud) zowel talige als niet talige combinaties leerden.

In het eerste spel luisterden kinderen naar een verzonnen taal. In deze taal voorspelde het eerste woordje van de zin, het derde woordje van de zin. We onderzochten of kinderen deze combinatie leerden.

In het tweede spel zagen kinderen één voor één verschillende buitenaardse wezens op een computerscherm.
De buitenaardse wezen verschenen in vaste combinaties.
We onderzochten of kinderen deze combinaties leerden.

In het derde spel zagen kinderen een smiley op het computerscherm. Deze smiley verscheen in een vaste volgorde op vier verschillende plekken. We onderzochten of de kinderen deze volgorde leerden.

We vonden dat alle kinderen de niet-talige combinaties leerden.
Kinderen zonder TOS leerden ook de talige combinatie.
Kinderen met TOS niet. Omdat kinderen met TOS visuele (niet-talige) combinaties wel leerden, willen we nu onderzoeken of visuele ondersteuning het leren van taal voor kinderen met TOS makkelijker maakt.

Illustratie en vormgeving: evelienjagtman.com